

Wetsvoorstel verlengt rechtsonzekerheid belastingplichtigen met 2 jaar

Carte blanche voor inspecteur die belastingaanslag slordig vaststelt?

Igor Thijssen

Op Prinsjesdag is een veelheid aan fiscale wetsvoorstellen gelanceerd, waartussen een zeer opmerkelijk wijzigingsvoorstel verborgen zit. Deze wijziging moet het voor een inspecteur gemakkelijker maken om foutief door hem vastgestelde belastingaanslagen te corrigeren, door middel van het opleggen van navorderingsaanslagen. Het gevolg daarvan is dat vanaf 2010 een definitieve aanslag in feite een voorlopig karakter krijgt en dat een belastingplichtige pas na verloop van vijf jaren zekerheid heeft over de definitieve omvang van zijn belastingschuld.

Een belastingplichtige krijgt op dit moment pas zekerheid over de definitieve omvang van zijn belastingschuld wanneer de definitieve aanslag is opgelegd en in ieder geval na verloop van (de aanslagtermijn van) drie jaren. De rechtsonzekerheid wordt als gevolg van het wetsvoorstel voor alle belastingplichtigen met twee jaren verlengd.

Situatie in huidig stelsel

In het huidige stelsel kan een inspecteur slechts in een beperkt aantal gevallen een te laag vastgestelde aanslag achteraf corrigeren. Deze gevallen zijn te vinden in artikel 16 van de Algemene wet inzake rijksbelastingen (hierna: AWR). Navordering is bijvoorbeeld niet mogelijk op grond van een feit dat de inspecteur reeds bekend was toen hij de definitieve aanslag vaststelde. Een te laag vastgestelde aanslag wordt in dat geval gezien als een onzorgvuldigheid van de Inspecteur en dergelijke onzorgvuldigheden kunnen veelal niet worden hersteld. De achterliggende gedachte is dat een belastingplichtige erop moet kunnen vertrouwen dat de inspecteur op grond van de hem beschikbare feiten een verantwoorde beslissing heeft genomen, en zich niet naderhand op basis van diezelfde feiten bedenkt. Daarnaast stimuleert de bestaande regeling dat een In-

specteur zijn taak zorgvuldig uitoefent: fouten kunnen immers niet meer door hem worden hersteld. Aldus is navordering pas mogelijk wanneer de Inspecteur de beschikking krijgt over nieuwe informatie (het zogehete 'nieuw feit'), informatie die hij nog niet had op het moment dat hij de aanslag op een te laag bedrag vaststelde. Op dit

'Een belastingplichtige moet er op kunnen vertrouwen dat de inspecteur een verantwoorde beslissing heeft genomen.'

moment wordt echter voorgesteld om navordering altijd mogelijk te maken indien een inspecteur in de aanslagregeling een fout heeft gemaakt, welke fout 'de belastingplichtige redelijkerwijs kenbaar is'.

Gebrek aan zorgvuldigheid

Het wetsvoorstel is volgens de Memorie van Toelichting het gevolg van een uitspraak van de Hoge Raad uit 2007. Deze uitspraak haalde destijds alle landelijke dagbladen, omdat de Hoge Raad daarin

had besloten dat een belastingplichtige die abusievelijk € 3.419.635 in plaats van € 3.419 aan hypotheekrente had afgetrokken, door het ontbreken van een 'nieuw feit' werd beschermd. Een zorgvuldig handelende Inspecteur (of diens geautomatiseerde systeem) had immers direct moeten begrijpen dat een dergelijk hoog rentebedrag onjuist was; hij had vervolgens de ingediende aangifte aan een nader onderzoek moeten onderwerpen. Dat had de inspecteur – onzorgvuldig als hij kennelijk was – niet gedaan en hij had de definitieve aanslag naar een veel te laag bedrag opgelegd. Een dergelijke onzorgvuldigheid kan – bij gebreke van een nieuw feit – volgens de Hoge Raad niet meer worden gecorrigeerd door het opleggen van een navorderingsaanslag. De Hoge Raad overwoog nog aan het slot van zijn uit-

spraak dat het niet aan hem, maar aan de wetgever is om te bepalen of de wettelijke eis van het nieuwe feit geschrapt moet worden, maar niet eerder dan na een openbaar debat over de daaraan verbonden gevolgen. Een openbaar debat hierover is mij niet bekend.

Plaats in de wet

De onderhavige wetswijziging zit verstoppt in het – meer omvattende – Wetsvoorstel Overige Fiscale Maatregelen 2010 van 15 september 2009 (artikel XVI); een wetsvoorstel dat hoofdzakelijk betrekking heeft op het verbeteren van de positie van de DGA.

In de Memorie van Toelichting wordt nader ingegaan op het kenbaarheidsvereiste: 'De belastingplichtige moet als het ware in één oogopslag (hebben) kunnen zien dat de belastingaanslag (...) niet juist is. In zo'n geval kan een belastingplichtige aan de onjuiste belastingaanslag (...) geen rechtszekerheid ontnemen.' en 'Om de rechtszekerheid te dienen, is de kenbaarheid in zekere mate geobjectiveerd door gebruik van het woord redelijkerwijs.'

Hoe geruststellend deze toelichting van de wetgever ook mag klinken, de voorgestelde wettekst is er niet mee in overeenstemming. De voorgestelde wet-

'De voorgestelde wettekst creëert een te ruime navorderingsmogelijkheid.'

tekst creëert een te ruime navorderingsmogelijkheid, waardoor de inspecteur bijna nooit meer over een nieuw feit hoeft te beschikken om tot navordering over te gaan. Een ieder wordt immers geacht de (belasting)wet te kennen en de hoogte van een aanslag vloeit nu eenmaal direct voort uit de (belasting)wet, zodat iedere belastingplichtige 'redelijkerwijs' op de hoogte moet kunnen zijn van een foutieve aanslag van de inspecteur. Daarbij komt, dat bij de beoordeling of sprake is van een belastingaanslag die redelijkerwijs kenbaar tot een te

laag bedrag is vastgesteld, de kennis en wetenschap van een accountant of belastingadviseur aan de belastingplichtige wordt toegerekend. Zo bezien kan vanaf 2010 bij een belastingplichtige die gebruik maakt van de diensten van een accountant of belastingadviseur altijd worden nagevorderd. Een aanslag wordt vanaf 2010 pas definitief ná verloop van de navorderingstermijn van vijf jaren. Daarvóór heeft een 'definitieve' aanslag slechts een voorlopige karakter. **An**

Igor Thijssen, advocaat bij Jaeger advocaten-belastingkundigen te Amsterdam.

"Sinds ik op WinSalar ben overgestapt, heb ik nooit achterom gekeken. Het pakket is zeer gebruiksvriendelijk. En omdat ik salarismutaties nu online met mijn cliënten uitwissel, bespaar ik enorm veel tijd."

Dé salarissoftware

WinSalar
2010

WinSalar: salarissoftware voor accountants

Twijfels aan uw huidige salarispakket? Benieuwd naar de kansen van 'de concurrentie', maar ziet u op tegen de overstap? SALAR Nederland maakt overstappen even makkelijk als in een nieuwe auto stappen. Bijvoorbeeld met de praktische conversietools voor onder andere Lopac. Alle gegevens worden moeiteloos ingelezen en u kunt (vrijwel) meteen weer aan het werk. Heeft u toch vragen, bezoek dan één van onze gratis overstaptrainingen. Binnen één dagdeel kent u alle belangrijke opties.

En opties heeft WinSalar genoeg. Zo bespaart u veel tijd door salarismutatie online met cliënten uit te wisselen en verloopt de digitale aangifte vlekkeloos. Bovendien is een HRM-module geïntegreerd, waarmee contracten van medewerkers perfect kunnen worden beheerd. Ideaal voor accountants!

Postbus 171 T 040 25 11 333
5500 AD Veldhoven F 040 25 19 615

Surf nu naar www.salar.nl/accountancynieuws

- ✔ Bewezen gebruiksvriendelijkheid (ruim 1.400 bedrijven gingen u voor)
- ✔ Gratis online updates
- ✔ Gratis overstaptraining
- ✔ Eenvoudig overstappen dankzij onze conversietools
- ✔ Optioneel: salarismutaties online uitwisselen
- ✔ Professionele ondersteuning
- ✔ Integratie met alle bekende financiële pakketten
- ✔ Bestel nu WinSalar 2010 en ontvang 2009 kosteloos!